

- देशी गायींची अनुवंशीय सुधारणा व्हावी
- रासायनिक कृषिनिविडांचं विष सान्या सजीव सृष्टीला भोवतं आहे!
- घनदाट पद्धतीची आंबा लागवड ठरेल उपयुक्त
- उन्हाळी हंगामाच्या सुरुवातीला असे करा शेतीचे व्यवस्थापन
- मोसंबीपासून तयार करा सिरप, जेली आणि जॅम
- मधमाशी मध कसा तयार करते?

पूर्वा कृषिदूत

प्रबोधनातून परिवर्तन... ९ मासिक

खर्च १३ | अंक ३ | मार्च २०२२ | नाशिक

पाने ६४ | मूल्य रु. ३५/-

(प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेला नासिक एच.ओ.मधून वितरित केला जातो.)

'पूर्वा केमटेक' चा 'सेवर निसर्गोत्सव' उत्साहात सामील

मिलांज

फळांचा महाराजा

'मिलांज फळांचा महाराजा' पुरस्कारांचे वितरण; प्रदर्शनाला शेतकऱ्यांचा उदंड प्रतिसाद

'सेवर निसर्गोत्सव'त 'मिलांज महाराजा'चा किताब लाभलेल्या फळांच्या नमुन्यांसह 'पूर्वा केमटेक'चे कार्यकारी संचालक श्री. संजय पवार, ज्येष्ठ कृषितज्ञ तथा 'पूर्वा कृषिदूत' मासिकाचे संस्थापक संपादक डॉ.श्री. बी.बी. पवार, संपादक तसेच 'ग्रीनझोन अॅग्रीकेम' चे टेक्निकल डायरेक्टर डॉ.श्री. भास्कर गायकवाड, 'पूर्वा केमटेक'चे महाव्यवस्थापक श्री. सुनील पाटील यांसह श्री. सतीश जाधव, श्री. राजेंद्र लांडगे, श्री. जयदीप कुदळे, श्री. अरुण मोरे, श्री. संदीप वाघ व श्री. संदीप सोनवणे. (वृत्त : पान ५७)

बसवंत गार्डन हे उत्तर महाराष्ट्रातील कृषीक्षेत्राशी संबंधित एक महत्त्वाचे केंद्र असून 'गांव समृद्ध तर देश समृद्ध' ही खूप महत्त्वाची विचारधारा आम्ही या ठिकाणी मांडली आहे. खेड्यापाड्यांचा विकास झाला तरच भारताचा विकास होणार आहे.

यातील दुसरी विचारधारा म्हणजे **गांव तेव्हाच समृद्ध होईल जेव्हा ते जलसमृद्ध असेल**. तिसरी विचारधारा म्हणजे **गांव तेव्हाच समृद्ध होईल जेव्हा फळभाज्यांवर प्रक्रिया होईल**.

भरघोस उत्पादन आल्यानंतर जर शेतीमालावर प्रक्रिया केली तरच गांव समृद्ध होणार आहे. या विचारांचा प्रसार व प्रत्यक्ष कृती करण्यासाठी **बसवंत गार्डन** मध्ये कृषी क्षेत्रातील विविध संकल्पना स्वतंत्रपणे मांडल्या आहेत. यातील प्रत्येक संकल्पनेला स्वतंत्र अस्तित्व असून त्याची एकत्रित मांडणी म्हणजे ग्रामीण भागासाठी एक आदर्श मॉडेल आहे.

या प्रकल्पाला भेट दिल्यास स्वयंपूर्ण 'आदर्श गांव-सेवरगांव'च्या प्रतिकृतीतून ग्रामीण भागातील आदर्श तशीच सर्वांगसुंदर जीवनपद्धती जाणून घेता येईल. तसेच उद्योग-व्यवसाय, प्रक्रिया उद्योग व मधमाशी पालनातून शाश्वत शेती आणि उद्योजकता विकास यासारख्या अनेक संकल्पनांविषयी माहिती एकाच ठिकाणी मिळू शकणार आहे. तरी या नाविन्यपूर्ण प्रकल्पाला आपण अवश्य भेट द्यावी आणि सुरु केलेल्या या उपक्रमाचा लाभ घ्यावा.

संपूर्ण कुटुंबासह व मित्रपरिवारासह अवश्य भेट द्या !

अंतरवेली फाटा, मुखेड, ता. निफाड जि. नाशिक
श्री. अविनाश पवार - ९९२२५ ०९६६८

(Miniature Village Model)

अनुक्रम

पूर्वा
कृषिदूत
प्रबोधनातून परिवर्तन... मासिक

वर्ष १३ | अंक ३ | मार्च २०२२ | नाशिक
पाने ६४ | मूल्य रु. ३५/-

■ चिंतन

देशी गायींची अनुवंशीय सुधारणा व्हावी
डॉ. बी.बी. पवार । ४

■ संपादकीय

रासायनिक कृषिनिविष्टांचं विष
सान्या सजीव सृष्टीला भोवतं आहे!
डॉ. भास्कर गायकवाड । ७

■ पारावरच्या गप्पा

कृषिपूरक उद्योगांसाठी
ज्ञान आणि कौशल्य महत्वाचे...
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । १०

■ नवी आशा; नवी दिशा

घनदाट पद्धतीची आंबा लागवड ठरेल उपयुक्त
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । १३

■ हितगुज

उन्हाळी हंगामाच्या सुरुवातीला
असे करा शेतीचे व्यवस्थापन
मनेश यदुलवार । १६

■ पीकपाणी

उन्हाळी बाजरीची लागवड ठरते फायदेशीर
प्रा. अमोल भुक्न । १९

■ देखभाल

गव्हावरील किडींचे एकात्मिक व्यवस्थापन
वैभव गिरी । २२

■ निगराणी

आंबा पिकावरील फळमाशीचा बंदोबस्त
डॉ. राजकुमार बनकर । २४

■ खतनियोजन

'रायझोबियम' एक उपयुक्त जिवाणू खत
प्रा. अक्षया वालुंज । २६

■ फळबाग

कमी पाण्यात भरघोस उत्पन्न देणारे सीताफळ
प्रा. दर्शना मोरे । २९

■ कीडनियंत्रण

नारळावरील 'रुगोज' चक्राकार
पांढऱ्या माशीला अटकाव
डॉ. आनंद नरंगलकर । ३३

■ मार्गदर्शन

सेंद्रिय खतांमधील अन्नद्रव्यांचे प्रमाण
आणि तयार करण्याच्या पद्धती
आशुतोष चिंचोलकर । ३६

■ अर्थार्जन

पॅकबंद मटार विक्रीमधून मिळवा अधिक नफा
प्रा. संदीप विधाते । ४२

■ फुलशेती

मोगरावर्गीय फुलझाडांची लागवड लाभदायी
प्रा. भूषण तायडे । ४४

■ पशुसंगोपन

वाढत्या तापमानात जनावरांचे आरोग्य सांभाळा
प्रा. प्रणिता सहाणे । ४७

■ कुक्कुटपालन

कोंबड्यांमधील 'हिट स्ट्रेस'
कारणे आणि उपाययोजना
डॉ. गणेश कालुसे । ४८

■ पशु-आहार

जनावरांसाठी समतोल आहार व्यवस्थापन
डॉ. श्रीकांत खुपसे । ५०

■ प्रक्रियातंत्र

शेवग्यापासून तयार करा विविध पदार्थ
प्रा. पुष्पा हसनळे । ५२

■ फळप्रक्रिया

मोसंबीपासून तयार करा
सिरप, जेली आणि जॅम
शैलेंद्र कटके । ५५

■ उपक्रम

'पूर्वा केमटेक'चा 'सेवर निसर्गोत्सव' उत्साहात संपन्न
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । ५७

■ आरोग्यसंपदा

वांगी म्हणजे पोषक गुणधर्मांचं भांडार!
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । ५९

■ मधुवार्ता

* मधमाशी मध कसा तयार करते? । ६१
* मधमाशीला कान असतात? । ६२
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार)